Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

“YASHIL” IQTISODIYOTGA O‘TISHDA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY QILISH VA BARQAROR IQTISODIYOTNI INSTITUTSIONAL TARAQQIY ETTIRISH DOLZARBLIGI

INSTITUTIONAL DEVELOPMENT OF A SUSTAINABLE ECONOMY AND WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS DURING THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ И ШИРОКОЕ ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К “ЗЕЛЕНОЙ” ЭКОНОМИКЕ

Onlayin xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2024-yil 20-may

MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktaranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

II shu’ba

“YASHIL” IQTISODIYOTGA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY ETISHDA ILMIY TADQIQOT ISHLARINING LOYIHAVIY ISTIQBOLLARI

Section II

DESIGN PERSPECTIVES FOR RESEARCH WORK ON THE WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS IN THE GREEN ECONOMY

II секция

ПРОЕКТНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ РАБОТ ПО ШИРОКОМУ ВНЕДРЕНИЮ ИННОВАЦИЙ В “ЗЕЛЕНУЮ” ЭКОНОМИКУ

МАХСУС ИҚТИСОДИЙ ЗОНАЛАР ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ БОРАСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР ТЎҒРИСИДА

Давлаев Ғолиб Ашурович
Тошкент давлат Иқтисодиёт университети мустақил изланувчисиси

Аннотация: Махсус иқтисодий зоналар фаолияти самарадорлигини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар, мавжуд муаммолар ва уларни хал қилиш йўллари асосий ўрин тутади. Бундан ташқари, махсус иқтисодий зоналарда фаолият юритаётган корхоналарнинг ҳозирги ҳолати ва самародорлигини ошириш бўйича таклифлар берилган.

Калит сўзлар: Махсус иқтисодий зоналар, эркин иқтисодий зона, инвестор, инвестиция, инфратузилма, лойиҳа, иш ўринлар, хорижий инвестицияларни, божхона имтиёзлари, импорт, экспорт.

Abstract: The work being done to improve the efficiency of the activity of special economic zones, the existing problems and ways to solve them take the main place. In addition, proposals were made to improve the current state and efficiency of enterprises operating in special economic zones.

Key words: Special economic zones, free economic zone, investor, investment, infrastructure, project, jobs, foreign investments, customs privileges, import, export.

Аннотация: В проводимой работе по повышению эффективности деятельности особых экономических зон основное место занимают существующие проблемы и пути их решения. Кроме того, были внесены предложения по улучшению текущего состояния и эффективности предприятий, работающих в особых экономических зонах.

Ключевые слова: Особые экономические зоны, свободная экономическая зона, инвестор, инвестиции, инфраструктура, проект, рабочие места, иностранные инвестиции, таможенные льготы, импорт, экспорт.

Дунё аҳолисини ижтимоий-иқтисодий таъминлаш учун бугунги кунда сайёрамизда мавжуд резервларнинг ҳам чекланганлиги кўпчиликка сир эмас. Бу каби муаммоларнинг ечими сифатида энг аввало мавжуд заҳиралардан оқилона фойдаланиш зарур бўлса, иккинчидан дунё аҳолисини қийнаётган ишсизлик муаммосини бартараф этиш талаб этилади. Бундан ташқари, ҳаттоки ривожланган мамлакатларда ҳам ишсизлик ҳолати кўплаб учраб турибди.

Бу масаланинг ҳал қилиш йўли сифатида, кўпгина давлатлар ҳозирги кунда ривожланиб бораётган Махсус иқтисодий зоналарни яратиш ва бу орқали инвестицияларни жалб қилиш, импорт маҳсулотларини камайтириш, экспорт салоҳиятини ривожлантириш ҳамда янги иш ўринларини яратиш муҳим деб баҳолашмоқда.

Махсус иқтисодий зоналар бу янги ишлаб чиқариш қувватларини барпо этиш, юқори технологик ишлаб чиқаришни ривожлантириш, замонавий рақобатбардош, импорт ўрнини босувчи ва экспортга йўналтирилган тайёр саноат маҳсулотини ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга фаол жалб этиш, шунингдек ижтимоий инфратузилма, ишлаб чиқариш, йўл-транспорт, муҳандислик-коммуникация ва логистика хизматларини ривожлантиришни таъминлаш мақсадларида ташкил этиладиган ҳудуд[1] тушунилади.

Жаҳонда Махсус иқтисодий зоналарни ташкил қилиш, уларнинг самарадорлигини ошириш, инвестицияларни кенг жалб қилиш устувор йўналишга айланмоқда. Халқаро ташкилотлар маълумотларига кўра, "дунёда 3,5 мингдан[2] зиёд Махсус иқтисодий зоналар бўлиб, улар 140 мамлакатда жойлашган. Бутун дунёдаги Махсус иқтисодий зоналарда 70 миллионга яқин – инсонлар меҳнат қилади. Уларнинг йиллик савдо айланмаси 500 млрд доллардан зиёддир"[3].

---

1 Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 17 февралдаги "Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида" ЎРҚ-604-сонли қонун https://lex.uz/docs/4737511
2 https://datacatalog.worldbank.org/search/dataset.
3 http://www.uzdaily.uz/uz/post/1637

Ўзбекистон Республикасида 2024 йил 1 январь ҳолатига ишсизлар сони 1 миллион 300 минг[4] нафарни ташкил қилади. Бу йил яна 2 миллион 400 минг аҳоли меҳнат бозорига кириб келади. Шуларни инобатга олиб, 2024 йилда сифатли ва юқори даромадли иш ўринлари ҳисобига жорий йилда 5 миллион аҳолининг бандлигини таъминлаш мақсад қилинган.

Махсус иқтисодий зоналар фаолияти самарадорлигини ошириш ва уларга хорижий инвестициялар жалб қилиш борасида амалга оширилаётган ишлар ўрганилди.

Махсус иқтисодий зона фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш, хорижий ҳамда маҳаллий инвестицияларни жалб этишда солиқ ва божхона имтиёзларини қўллаш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, 2020 йилда қабул қилинган “Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида”ги Қонун билан Махсус иқтисодий зона ташкил этиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши тартиб-таомиллари такомиллаштирилди, маъмурий функцияларни номарказлаштириш, Махсус иқтисодий зона дирекцияларининг ваколатларини кенгайтириш орқали уларнинг фаолиятини бошқариш механизми соддалаштирилди.

2023 йилнинг январь-август ойларида Махсус иқтисодий зона иштирокчилари томонидан 24,4 трлн сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлиб, 2022 йилнинг мос даврига нисбатан 132 фоизни ташкил этган. Экспорт ҳажми қарийб 451,1 млн АҚШ долларини ташкил этган.

Шу билан бирга, ўрганиш ва таҳлиллар Махсус иқтисодий зонада инвестиция лойиҳаларини татбиқ этишда бир нечта муаммолар ва камчиликлар мавжудлиги аниқланди.

“Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида”ги Қонунда эса Махсус иқтисодий зона резиденти мақомини олишнинг мезонлари белгиланган бўлиб, савдо ва логистика компаниялари томонидан Махсус иқтисодий зона резиденти мақомини олишга оид муносабатлар акс эттирилмаган.

Махсус иқтисодий зона ер майдонларига инвестиция лойиҳаларини жойлаштириш, шу жумладан ер участкаларини электрон онлайн-аукцион савдога чиқариш ишлари етарли даражада эмас.

Жумладан, 1 минг гектардан зиёд ер майдонлари ҳанузгача аукцион савдоларига чиқарилмаган. Шунингдек, 3,2 минг гектар ер майдонлари аукцион савдоларида қайта-қайта жойлаштирилишига қарамасдан савдолар бўлиб ўтмаган деб топилган.

Махсус иқтисодий зона иштирокчиларининг рақобатбардош, экспортбоп ва импорт ўрнини босадиган маҳсулотлари ҳажми, шунингдек, уларнинг республикада экспорт салоҳиятини кенгайтириш ва валюта тушумлари миқдорини кўпайтириш борасидаги улуши пастлигича қолмоқда.

Махсус иқтисодий зонанинг инфратузилма билан таъминланганлик даражасини яхшилаш бўйича белгиланган тадбирларнинг ижроси тўлиқ таъминланмаган.

Олий, касб-ҳунар таълими муассасалари ва Махсус иқтисодий зона дирекциялари ўртасида соҳа кадрларига бўлган ҳозирги ва истиқболдаги эҳтиёжлардан келиб чиқиб, ишлар тизимли йўлга қўйилмаган.

Инвесторларни Махсус иқтисодий зона ҳудудларида ўз бизнесини юритишга жалб қилиш мақсадида яратилган шароитларни кенг ёритиш ишлари етарли даражада эмас. Хусусан, Махсус иқтисодий зонанинг қарийб 50 фоизида махсус веб-сайтлар очилмаган.

Махсус иқтисодий зоналарга киритилган лойихаларнинг техник-иқтисодий асосларига эътибор бериш керак. Шу билан бир қаторда, Дирекция ваколатини ошириш ва Дирекция томонидан махсус иқтисодий зонага киритилган лойиҳаларнинг смета хужжатларида кўрсатилган муддатларда ишга туширишини назоратга қилиш керак.

Махсус иқтисодий зона иштирокчиларининг лойиҳаларини ўз вақтида ишга тушириши, маҳсулотларни экспорт қилиши, янги иш ўринларини яратиши ҳамда инвестиция мажбуриятларини бажариши назорат олиб, шунингдек, Махсус иқтисодий зона ҳудудида лойиҳаларини мониторинг қилиш имкониятларини берувчи мукаммал электрон тизимини яратиш мақсадага мувофиқдир.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 17 февралда ЎРҚ-604-сонли “Махсус иқтисодий зоналар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни.
2. Ўзбекистон Республикасининг 2022 йил 12 июлдаги ЎРҚ-783-сонли Қонуни ҳамда янги таҳрирдаги Солиқ Кодекси.
3. Вазирлар Маҳкамасининг 2023 йил 7 сентябрдаги 452-сон қарори.
4. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг қарори, 05.10.2023 йилдаги ҚК-594-IV-сон.
5. Ўзбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги Солиқ Кодексининг (30.12.2019 йилдаги).
6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 14 сентябрдаги “Махсус иқтисодий зоналар иштирокчиларини янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-5243 сонли қарори.
7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Махсус иқтисодий, кичик саноат, ёшлар саноат ва тадбиркорлик зоналари фаолияти самарадорлигини оширишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида” 2022 йил 13 июндаги ПФ-153-сон Фармон.
8. Друзик С.Я. Свободные экономические зоны в системе мирового хозяйства: учебетлар. Пособие. Мн: “ФУА. информ”, 2000.

4 Бандлик ва тадбиркорлик соҳаларидаги таклифлар муҳокамаси https://president.uz/uz/lists/view/ 6960

MUNDARIJA

I shu'ba

IJTIMOIY-IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISH UCHUN "YASHIL" IQTISODIYOTGA JADAL O'TISH

Section I

ACCELERATED TRANSITION TO A GREEN ECONOMY TO ACHIEVE SOCIO-ECONOMIC SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

I секция

УСКОРЕННЫЙ ПЕРЕХОД К "ЗЕЛЕНОЙ" ЭКОНОМИКЕ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade 4
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Направления совершенствования стратегии компании для успешной организации IPO 9
Шахзод Сайдуллаев

"Yashil iqtisodiyot"ni rivojlantirishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish 11
Abdurahmonov Xolboy To'xtayevich

Тўқимачилик саноати кластерлари инновацион фаолиятининг барқарор ривожланиш муаммолари ва ечимлари 14
Икрамов Мақсад Муратович

O'zbekistonda chakana savdo korxonalarini rivojlanishi va innovatsion faoliyati 20
Karimov Baxrom Ilxomjonovich

Unveiling the Dynamics of Agglomeration Economies in Sustainable Development 24
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich

Kimyo tolalari asosida to'qimachilik mahsulotlari bozorini diversifikatsiyalash usullari 28
Raximov Furqat Jalolovich

Qashqadaryo viloyatida Safari turizmini rivojlantirish dinamikasini o'rganish 32
Ro'ziyev Bobir Akramovich

Брендни шакллантириш ва ривожлантириш бўйича замонавий маркетинг назариялари ва стратегиялари 34
Зияева Шахло Шоакбар қизи

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade 37
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Ногиронлиги бор шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш масалалари 42
Каримов Бекзоджон Илхомович

Ichki turizmni rivojlanlantirish tashkiliy mexanizmining asosiy prinsiplari 45
Dehqonov Burxon Rustamovich

"Yashil" iqtisodiyotga o'tishda ko'zi ojizlar bandligining innavatsion yechimi 48
Usmonov Ziyodulla Ulmas o'g'li

Аудиторлик текширувини халқаро стандартлар асосида ташкил этиш хусусиятлари 51
Исмоилова Феруза Исроиловна

II shu'ba
"YASHIL" IQTISODIYOTGA INNOVATSIYALARNI KENG JORIY ETISHDA ILMIY TADQIQOT ISHLARINING LOYIHAVIY ISTIQBOLLARI
Section II
DESIGN PERSPECTIVES FOR RESEARCH WORK ON THE WIDE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS IN THE GREEN ECONOMY
II секция
ПРОЕКТНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ РАБОТ ПО ШИРОКОМУ ВНЕДРЕНИЮ ИННОВАЦИЙ В "ЗЕЛЕНУЮ" ЭКОНОМИКУ

Ta'minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish 56
Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi

Rivojlanayotgan mamlakatlarda fond bozorining rivojlanishi tahlili 58
Axmedov Doniyorbek Ulugbek o'g'li

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari 60
Kultayev Farxod Shavkatovich

Янги Ўзбекистонда инсон экологиясини юксалтиришнинг инновацион механизмлари 62
Ҳакимов Назар Ҳакимович, Рахмонов Дўстмурод Абдиназарович

Тадбиркорлик субъектларини ривожлантиришда саноат ипотекасининг ўрни 67
Султанов Бахром Бегдуллаевич

Ижтимоий ҳимояни ривожлантиришда янгича ёндашувлар 70
Каримов Бекзоджон Илхомович

Капитал бозорини ривожлантириш масалалари 72
Турдиева Узайда Омирбаевна

Инновацион тараққиёт йўлига ўтиш даврида меҳнатга ҳақ тўлашнинг рағбатлантирувчи таъсирини ошририлиши 74
Алимжон Қулматов

Zamonaviy logistika tizimida marketing strategiyalaridan foydalanishni takomillashtirish 78
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li

The Development of Marketing Innovations in Retail Trade 81
Shakhriyor Sadullaev, Sadullayeva Shahrizoda

Innovatsion rivojlanishni baholovchi statistik ko'rsatkichlar tizimini takomillashtirish (xorij tajribasi) 86
Nuriddinov Zufar Akbarovich

Махсус иқтисодий зоналар фаолияти самарадорлигини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида....90
Давлаев Ғолиб Ашурович

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. Maxsus son

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.